

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment de tutela de drets núm. PT 54/2023, instat contra la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya.

Antecedents

1. En data 11/05/2023, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit del Sr. (...) (d'ara endavant, la persona reclamant) pel qual formulava una reclamació per la presumpta desatenció del dret de supressió de les dades personals que prèviament havia exercit davant la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya (DGP).

La persona reclamant manifestava que, en data 20/01/2023, va presentar una sol·licitud davant la DGP, en què demanava la supressió de les seves dades personals relatives a les diligències policials núm. (...), que figuraven al fitxer de l'àmbit dels sistemes d'informació de la Policia de la Generalitat (SIP PF).

A aquest efecte, aportava diversa documentació entre la qual figurava la sol·licitud d'exercici del dret de supressió referenciada.

2. Per mitjà d'ofici de data 22/05/2023, es va traslladar a la DGP la reclamació i la documentació adjunta aportades per la persona reclamant, per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents.
3. La DGP va formular al·legacions mitjançant escrit de data 31/05/2023, en què manifestava el següent:

- Que, en data 20/01/2023, la persona reclamant va sol·licitar la supressió de les dades relatives a les diligències policials núm. (...).
- Que, en data 26/05/2023, la DGP va requerir per correu postal a la persona reclamant perquè aportés l'arxivament definitiu de les Diligències prèvies núm. (...), incoades pel Jutjat d'Instrucció núm. 4 de (...) arran de les diligències policials, en relació amb les quals s'havia dictat interlocutòria de sobreseïment provisional. Al respecte, indicava que "la resolució de sobreseïment provisional no deixa definitivament tancat el procediment el qual pot ésser reobert en qualsevol moment si apareixen noves dades o indicis suficients per demostrar la comissió d'un delictes o la culpabilitat dels processats, i fins a la prescripció dels fets."
- Que quan la persona reclamant respongui al requeriment "es continuarà amb la tramitació de l'expedient".

La DGP aportava diversa documentació, entre la qual figurava:

- La còpia de la sol·licitud de supressió presentada davant la DGP el dia 20/01/2023.
- El requeriment d'esmena o millora de la sol·licitud de data 16/05/2023, rebut per la persona reclamant el dia 26/05/2023.

4. En data 27/06/2023, l'Autoritat va remetre un ofici a la DGP per tal que informés si la persona reclamant havia donat resposta al requeriment d'esmena de data 16/05/2022, i si havia resolt la sol·licitud de supressió, i en cas de resposta afirmativa, aportés la documentació acreditativa de la dita resolució i de la seva notificació a la persona sol·licitant.
5. En data 29/06/2023, la DGP va aportar còpia de la resolució de data 28/06/2023 -i de la seva notificació a la persona reclamant el mateix dia-, per la qual es declarava el seu desistiment, atès que havia transcorregut el termini atorgat per esmenar la sol·licitud de supressió, i no havia aportat la documentació requerida acreditativa de l'arxivament definitiu de les actuacions.

Fonaments de dret

1. És competent per resoldre aquest procediment la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b i 8.2.b de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
2. Els tractaments de dades personals als quals es refereix la reclamació s'incardinen dins l'àmbit d'aplicació de la Llei orgànica 7/2021, de 26 de maig, de protecció de dades personals tractades amb fins de prevenció, detecció, investigació i enjudiciament d'infraccions penals i d'execució de sanciones penals (LO 7/2021).
3. En relació amb el dret de supressió, l'article 23, apartats 2, 3 i 5, de l'LO 7/2021 preveu el següent:
 - "2. El responsable del tratamiento, a iniciativa propia o como consecuencia del ejercicio del derecho de supresión del interesado, suprimirá los datos personales sin dilación indebida y, en todo caso, en el plazo máximo de un mes a contar desde que tenga conocimiento, cuando el tratamiento infrinja los artículos 6, 11 o 13, o cuando los datos personales deban ser suprimidos en virtud de una obligación legal a la que esté sujeto.
 3. En lugar de proceder a la supresión, el responsable del tratamiento limitará el tratamiento de los datos personales cuando se dé alguna de las siguientes circunstancias:
 - a) El interesado ponga en duda la exactitud de los datos personales y no pueda determinarse su exactitud o inexactitud.
 - b) Los datos personales hayan de conservarse a efectos probatorios. Cuando el tratamiento esté limitado en virtud de la letra a), el responsable del tratamiento informará al interesado antes de levantar la limitación del tratamiento."
 - (...)
 5. Cuando los datos personales hayan sido rectificadados o suprimidos o el tratamiento haya sido limitado, el responsable del tratamiento lo notificará a los destinatarios, que deberán rectificar o suprimir los datos personales que estén bajo su responsabilidad o limitar su tratamiento."

Així mateix, cal tenir en compte que, en cas de restriccions als drets d'informació, accés, rectificació i supressió de dades personals i a la limitació del seu tractament, els articles 24 i 25 de l'LO 7/2021 estableixen el següent:

“Artículo 24. Restricciones a los derechos de información, acceso, rectificación, supresión de datos personales y a la limitación de su tratamiento.

1. El responsable del tratamiento podrá aplazar, limitar u omitir la información a la que se refiere el artículo 21.2, así como denegar, total o parcialmente, las solicitudes de ejercicio de los derechos contemplados en los artículos 22 y 23, siempre que, teniendo en cuenta los derechos fundamentales y los intereses legítimos de la persona afectada, resulte necesario y proporcional para la consecución de los siguientes fines:

- a) Impedir que se obstaculicen indagaciones, investigaciones o procedimientos judiciales.
- b) Evitar que se cause perjuicio a la prevención, detección, investigación y enjuiciamiento de infracciones penales o a la ejecución de sanciones penales.
- c) Proteger la seguridad pública.
- d) Proteger la Seguridad Nacional.
- e) Proteger los derechos y libertades de otras personas.

2. En caso de restricción de los derechos contemplados en los artículos 22 y 23, el responsable del tratamiento informará por escrito al interesado sin dilación indebida, y en todo caso, en el plazo de un mes a contar desde que tenga conocimiento, de dicha restricción, de las razones de la misma, así como de las posibilidades de presentar una reclamación ante la autoridad de protección de datos, sin perjuicio de las restantes acciones judiciales que pueda ejercer en virtud de lo dispuesto en esta Ley Orgánica. Las razones de la restricción podrán ser omitidas o ser sustituidas por una redacción neutra cuando la revelación de los motivos de la restricción pueda poner en riesgo los fines a los que se refiere el apartado anterior.

3. El responsable del tratamiento documentará los fundamentos de hecho o de derecho en los que se sustente la decisión denegatoria del ejercicio del derecho de acceso. Dicha información estará a disposición de las autoridades de protección de datos.”

“Artículo 25. Ejercicio de los derechos del interesado a través de la autoridad de protección de datos.

1. En los casos en que se produzca un aplazamiento, limitación u omisión de la información a que se refiere el artículo 21 o una restricción del ejercicio de los derechos contemplados en los artículos 22 y 23, en los términos previstos en el artículo 24, el interesado podrá ejercer sus derechos a través de la autoridad de protección de datos competente. El responsable del tratamiento informará al interesado de esta posibilidad.

2. Cuando, en virtud de lo establecido en el apartado anterior, se ejerciten los derechos a través de la autoridad de protección de datos, esta deberá informar al interesado, al menos, de la realización de todas las comprobaciones necesarias o la revisión correspondiente y de su derecho a interponer recurso contencioso-administrativo.”

L'apartat 1 de l'article 52 de l'LO 7/2021, relatiu al règim aplicable als procediments tramitats davant les autoritats de protecció de dades, preveu que:

“1. En el caso de que los interesados aprecien que el tratamiento de los datos personales haya infringido las disposiciones de esta Ley Orgánica o no haya sido atendida su solicitud de ejercicio de los derechos reconocidos en los artículos 21, 22 y 23 tendrán derecho a presentar una reclamación ante la autoridad de protección de datos (...).”

En consonància amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010 disposa el següent:

“1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de supressió o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.”

4. A continuació, escau analitzar si la DGP ha atès el dret de supressió d'acord amb els preceptes transcrits, atès que la persona reclamant es queixava del fet que no havia obtingut resposta en el termini previst a aquest efecte.

Respecte d'això s'ha constatat, d'una banda, que en data 20/01/2023 la persona reclamant va presentar davant la DGP la sol·licitud de supressió acompanyada de documentació diversa. I d'altra, que, mitjançant ofici de data 16/05/2023, la DGP li va requerir perquè en el termini de 15 dies aportés documentació addicional que acredités l'arxivament definitiu d'un procés judicial del que portaven causa les diligències policials objecte de la sol·licitud de supressió, amb l'advertiment que en cas contrari es consideraria que desistia de la seva petició; i que en data 28/06/2023 la DGP va dictar una resolució de desistiment.

Amb independència de si assisteix la raó en el requeriment d'esmena de la DGP, el cert és que no el va notificar a la persona reclamant fins al dia 26/05/2023, és a dir, quan gairebé havien transcorregut quatre mesos des de la data de presentació de la sol·licitud de supressió. És per això que, si bé l'article 22.a de l'LPAC preveu la suspensió del procediment quan es requereix l'aportació de documentació necessària, a l'efecte de valorar el compliment de la normativa de protecció de dades (i particularment el deure formal de donar resposta dins de termini) l'efecte suspensiu no té cap virtualitat, ja que es va produir quan ja s'havia exhaurit el termini d'un mes previst legalment per donar resposta a la sol·licitud de supressió.

En conseqüència, escau estimar la reclamació de la persona reclamant que es fonamentava en la manca de resposta a la sol·licitud de supressió dins de termini.

5. Com a petició derivada de l'estimació del motiu de queixa anterior, la persona reclamant sol·licitava la supressió de les seves dades recollides per la DGP arran de les diligències policials núm. (...).

Val a dir però que, en data 26/05/2023, la DGP va requerir a la persona reclamant que aportés “un certificat judicial actual (original o fotocòpia compulsada) en el qual s'acredités l'arxivament definitiu de les diligències prèvies núm. (...), incoades pel Jutjat d'Instrucció núm. 4 de (...) arran les diligències policials que eren objecte de la sol·licitud de supressió. A aquest efecte, la DGP li va concedir un termini de 15 dies per aportar la

documentació requerida, amb l'avertiment exprés que, en cas de no fer-ho, la tindria per desistida de la seva sol·licitud.

Doncs bé, el termini atorgat per la DGP a la persona reclamant va transcórrer sense que la dita persona aportés la documentació requerida. Atès això, tal com consta a les actuacions, en data 28/06/2023, la DGP va dictar una resolució declarant el desistiment de la sol·licitud de supressió formulada per la persona reclamant.

Així les coses, amb la resolució de desistiment la DGP no ha efectuat un pronunciament estimatori o denegatori de la sol·licitud de supressió, que pugui ser objecte de revisió per part d'aquesta Autoritat.

Ara bé, en la mesura que la documentació requerida per la DGP pressuposa una valoració prèvia sobre la concurrència d'un motiu de denegació de la sol·licitud de supressió, escau efectuar un pronunciament sobre el requeriment d'aquesta documentació.

En l'ofici de requeriment d'esmena de data 16/05/2023, la DGP va requerir a la persona reclamant que aportés un certificat judicial acreditatiu de l'arxivament definitiu de les actuacions, assenyalant els motius pels quals ho sol·licitava, com segueix (el negreta és de l'APDCAT):

“La vostra sol·licitud de supressió fa referència a les diligències policials núm. (...) ampliades per les (...) que van derivar en les Diligències Prèvies núm. (...), incoades pel Jutjat d'Instrucció núm. 4 de (...). Tanmateix, en aquesta documentació que aporteu s'acredita que es va dictar interlocutòria de sobreseïment provisional. Tanmateix, us hem d'informar que **no queda acreditat l'arxiu definitiu** de les actuacions.

Donat que un sobreseïment provisional no deixa definitivament tancat el procés, el qual pot ésser reobert en qualsevol moment si apareixen proves suficients per a demostrar la comissió d'un delicte o la culpabilitat dels processats i fins la prescripció dels fets, us demanem que aporteu certificat judicial actual (original o fotocòpia compulsada) en el qual s'acrediti l'arxivament definitiu de les actuacions (...).”

El contingut d'aquest ofici permet inferir, d'una banda, que la DGP tenia constància que els eventuais delictes que motivaren les actuacions policials i judicials no estarien prescrits quan dictà la resolució de desistiment.

Tot i així, seria recomanable que, en casos com el present en què la no prescripció dels eventuais delictes és un element decisiu en la decisió administrativa de no suprimir les dades policials, s'assenyalés clarament aquest element valoratiu tant en el requeriment d'esmena com, sobretot, en la resolució de desistiment.

D'altra banda, l'ofici també permet inferir que, tot i haver-se acreditat l'existència d'una interlocutòria judicial ferma en què es decreta el sobreseïment de les diligències judicials, la DGP considera necessari mantenir les dades del reclamant.

A la mateixa conclusió podríem arribar de la lectura (a sensu contrari) del fonament de dret segon de la resolució de desistiment, en què s'assenyala que les dades “es suprimiran quan no siguin necessàries per a les investigacions que van motivar el seu

emmagatzematge, i a aquests efectes es considerarà especialment, entre d'altres, la necessitat de mantenir les dades fins a la conclusió d'un procediment concret.”

Tot i així, també seria recomanable que tant en el requeriment d'esmena com, sobretot, en la resolució de desistiment, s'assenyalés clarament la necessitat concreta de mantenir les dades de la persona reclamant (com ara, per a investigar la presumpta comissió d'infraccions penals).

Pel que fa al sobreseïment provisional, cal tenir en compte la doctrina jurisprudencial del Tribunal Suprem (per totes, STS 616/2022, de 22 de juny, dictada en el recurs de cassació 2686/2020), d'acord amb la qual les interlocutòries de sobreseïment provisional no produeixen l'efecte de cosa jutjada, i el procediment judicial on es dicten pot ser reobert si s'aporten noves dades que no figuraven incorporades a les actuacions (fonament de dret 2.2):

"En cuanto al concepto y efectos del sobreseimiento provisional, los motivos son dos. El primero se refiere a los supuestos en que "no resulta debidamente justificada la perpetración del delito", motivo que debe diferenciarse de los que suponen sobreseimiento libre, conforme al art. 637.1.2, porque se refieren a la inexistencia de suficientes indicios racionales de criminalidad para estimar la presencia de un delito, en contraste con la absoluta ausencia de tales indicios que contempla el citado art. 637.1, y con la atipicidad de la conducta a que se refiere el nº 2, se trata pues de una cuestión fáctica y no de interpretación jurídica, consistente en apreciar que lo que fueron indicios siguen existiendo (no han desaparecido y por ello no procede el sobreseimiento libre) pero sin expectativas de obtener nuevos datos inculpatorios, aspecto que debe razonarse en el auto que lo acuerde, si se solicita la práctica de diligencias de prueba (STC. 196/99 de 14.10). El segundo motivo de sobreseimiento provisional es de índole análoga al primero, pero en vez de recaer la imposibilidad de prueba sobre la existencia del hecho, se refiere a la vinculación del mismo con el procesado o sospechoso de ser autor o cómplice o encubridor, caso diverso al de exención de responsabilidad penal sin que existan dudas sobre la vinculación de los exentos como autores materiales o partícipes (STS. 740/2012 de 10.10).

En ambos supuestos el procedimiento puede ser reabierto, no hay cosa juzgada (STS. 488/2000 de 20.3), por el mismo órgano (STC. 6.7.94), cuando nuevos datos o elementos, adquiridos con posterioridad lo aconsejen o lo hagan preciso.

La reapertura del procedimiento una vez firme el auto de sobreseimiento provisional depende de que se aporten nuevos elementos de prueba no obrantes en la causa (STS. 75/2014 de 11.2). De esta manera dijimos en la STS 189/2012 de 21 de marzo, el sobreseimiento provisional tiene dos aspectos. Uno que no resulta modificable sin más cuando el auto adquirió firmeza que es el referente a la insuficiencia de los elementos obrantes en la causa para dar paso a la acusación. Lo más tradicional de nuestras doctrinas procesales ha entendido en este sentido el concepto de sobreseimiento al definirlo "el hecho de cesar el procedimiento o curso de la causa por no existir méritos bastantes para entrar en el juicio". El auto contiene también otro aspecto que autoriza su modificación sometida a una condición: la aportación de nuevos elementos de comprobación. Dicho en otras palabras: el auto firme de sobreseimiento provisional cierra el procedimiento aunque puede ser dejado sin efecto si se cumplen ciertas condiciones.

La cuestión que puede plantearse es la de decidir si el sobreseimiento provisional

puede ser dejado sin efecto, una vez que la resolución que lo acuerde ha devenido firme y qué requiere la reapertura de las diligencias.

(...) en la jurisprudencia hemos declarado que el sobreseimiento provisional permite la reapertura del procedimiento "cuando nuevos datos con posterioridad adquiridos lo aconsejen o hagan precisos". Esto quiere decir que la reapertura del procedimiento una vez firme el auto de sobreseimiento provisional depende de que se aporten nuevos elementos de prueba no obrantes en la causa."

D'altra banda, escau aclarir que el desistiment per manca de determinada documentació no pot suposar de fet una denegació del dret de supressió per un motiu que vagi més enllà dels supòsits de denegació previstos a l'article 24.1 de l'LO 7/2021, ja que suposaria una restricció del dret fonamental de protecció de dades, que només pot regular-se per una llei orgànica. Entre els motius de denegació previstos en aquest precepte, no figura el sobreseïment provisional. De manera que la decisió administrativa no pot fonamentar-se amb la mera indicació del sobreseïment provisional d'unes actuacions judicials, sinó que caldria assenyalar, si és el cas, que no escau suprimir les dades per considerar que són necessàries per a alguna de les finalitats previstes en aquest precepte, com ara, perquè les investigacions policials encara romanen obertes, i el procés judicial podria reobrir-se, atès que es va tancar amb una resolució de sobreseïment provisional.

El requeriment de documentació en les circumstàncies assenyalades i la resolució de desistiment derivada de la seva no aportació, es correspon amb el supòsit de denegació de la supressió previst a l'article 24.1.b de l'LO 7/2021, d'acord amb el qual, el responsable del tractament pot denegar la supressió de dades per evitar que es causi un perjudici a la prevenció, detecció, investigació i enjudiciament d'infraccions penals. Aquesta Autoritat s'ha pronunciat en casos precedents sobre l'adequació a dret de la denegació per part de la DGP de la supressió de dades policials quan els fets dels que derivaven les actuacions judicials no havien prescrit, i en seu judicial s'havia dictat interlocutòria de sobreseïment provisional, i la DGP considerava que les dades policials continuaven essent necessàries per a les investigacions que van motivar el dit enregistrament, tenint en compte que el procés concret podia reobrir-se.

Atès l'exposat, escau desestimar la present reclamació, ja que es considera ajustada a dret la resolució de la DGP declarant el desistiment de la persona reclamant. Això sens perjudici de les recomanacions que s'han assenyalat en aquest fonament.

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Estimar parcialment la reclamació de tutela formulada pel Sr. (...) contra la Direcció General de la Policia del Departament d'Interior, atès que no va respondre a la sol·licitud de supressió en el termini legalment establert, si bé desestimar-la quant al fons, pels motius assenyalats al fonament de dret 5è.
2. Notificar aquesta resolució a la DGP i a la persona reclamant.
3. Ordenar la publicació de la resolució al web de l'Autoritat (<https://apdcat.gencat.cat/ca/inici>), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de

l'Agència Catalana de Protecció de Dades, amb caràcter potestatiu les parts interessades poden interposar un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de l'LPAC. També pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per defensar els seus interessos.

La directora